

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

ADDCON NORDIC AS
Bygg 85 Herøya Industripark
3936 Porsgrunn

Oslo, 2. desember 2016

Deres ref.:
Øyvind Oskarsen Due

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/1204
Saksbehandler:
Jorun Holme

Revisjonsrapport: Revisjon ved Addcon Nordic Kontrollnummer: 2016.001.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Øyvind Oskarsen Due

Fra Miljødirektoratet:
Jorun Holme

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Rune Aasheim

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Addcon Nordic under sluttmøtet den 30. november 2016. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 28. - 30. november 2016. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 5 avvik og ga ingen anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

- Addcon Nordic har ikke utarbeidet en dokumentert miljørisikovurdering som inkluderer alle potensielle kilder til akutt forurensning
- Beskrivelsen av måleprogrammet har noen mangler
- Virksomhetens rutiner for håndtering av farlig avfall er mangelfulle
- Virksomheten har ikke utarbeidet akseptkriterier for teknisk tilstand til lagertanker med farlige kjemikalier
- To av virksomhetens kjemikalier er feil klassifisert og sikkerhetsdatabladene for fem kontrollerte kjemikalier har enkelte mangler

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

2. desember 2016	Jorun Holme	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Telemark ved miljøvernavdelingen
- Porsgrunn kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ADDCON NORDIC AS	
Organisasjonsnr.: 984662793	Eies av: 988774677
Bransjenr. (NACE-kode): 20.140 - Produksjon av andre organiske kjemiske råvarer	

Kontrollert enhet

Navn: Addcon Nordic	Anleggsnr.: 0805.0038.01
Kommune: Porsgrunn	Fylke: Telemark
Anleggsaktivitet: Kjemisk industri	Gebysats: 3
Tillatelse gitt: 26. januar 2004	Sist endret:

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema

- Styringssystem
- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjemikalie
- CLP
- REACH
- Tanklagring

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Addcon Nordic plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Addcon Nordic innen 27. februar 2017 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/ Jorun Holme.

4. Gebyr for revisjonen

Addcon Nordic er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 1. juli 2016). Dette betyr at dere skal betale kr. 86 900,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 2. desember 2016. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Addcon Nordic har ikke utarbeidet en dokumentert miljørisikovurdering som inkluderer alle potensielle kilder til akutt forurensning

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Addcon Nordic AS, gitt 26. januar 2004 pkt. 8.1 "Miljørisikovurdering"
- Forskrift om begrensnng av forurensning, kapittel 18 "Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall", § 18-4 "Miljørisiko"
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd pkt. 6

Kommentarer:

Addcon Nordics tillatelse stiller følgende krav til miljørisikovurderinger: Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal omfatte alle aktiviteter på bedriftens område, som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader. Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak.

Addcon Nordic har utført HAZOP-analyser for de ulike produksjonsanleggene ved etablering av disse, og det gjøres en årlig evaluering av anleggene for å vurdere om HAZOP-analysene må oppdateres. Virksomheten kan imidlertid ikke dokumentere at det er utført en miljørisikovurdering hvor alle potensielle kilder til akutt forurensning er kartlagt, og hvor de miljømessige konsekvensene av uønskede hendelser er vurdert.

Avvik 2

Beskrivelsen av måleprogrammet har noen mangler

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Addcon Nordic AS, punkt 11.2 "Målinger av utslipp og rapportering til Miljødirektoratet"
- Endrede krav til utslippskontroll, gjeldende fra 1.januar 2012.

Kommentarer:

Virksomhetens tillatelse, pkt. 11.2 inneholder krav om at Addcon Nordic skal gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann. Målingene skal gjennomføres etter et måleprogram som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Miljødirektoratet stilte fra 1. januar 2012 strengere krav til utslippskontrollen til landbasert industri. Kravene ble varslet i brev fra Miljødirektoratet datert 10. desember 2010 og erstatter punktet om utslippskontroll i virksomhetens tillatelse.

Addcon Nordic har beskrevet måleprogrammet i dokumentet "Måleprogram for utslipp Addcon Nordic AS", revidert 31. mai 2016. Beskrivelsen av måleprogrammet har følgende mangler:

- Måleprogrammet mangler skriftlige begrunnelser for de valgte målefrekvensene for målinger av NH₃-N og maursyredamp til luft.
- I punkt 8.1.2 "Prøvetaking: utslipp til vann" står det at prøvene til vann blir analysert ved laboratoriet til Addcon Nordic. Fra oktober 2013 har et eksternt akkreditert laboratorium gjennomført disse analysene.
- Punkt 8.1.1 "Metoder for volumstrømmålinger" beskriver ikke vannmengdemåleren som Addcon Nordic benytter til målinger av vannmengdevolum.
- I punkt 8.1.5 og 8.2.6 "Ringtester og tredjeparts kontroll" er det angitt at Addcon Nordic deltar i ringtest for måling av nitrogen årlig, og at et eksternt akkreditert laboratorium gjennomfører tredjepartskontroll av målingene to ganger pr. år. Addcon Nordic har ikke funnet egnede ringtester for målingene til luft og vann og deltar derfor ikke i ringtester. En ekstern konsulent gjennomførte en tredjeparts kontroll på målingene til luft i 2013, men ingen er gjennomført etter dette.

Avvik 3

Virksomhetens rutiner for håndtering av farlig avfall er mangelfulle

Avvik fra:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd pkt. 7
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Addcon Nordic AS, gitt 26. januar 2004 pkt. 11.2 "Målinger av utslipp og rapportering til Miljødirektoratet"

Kommentarer:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) stiller krav til at farlig avfall skal leveres minst en gang i året og at virksomheten skal oppbevare dokumentasjon i minst tre år på at farlig avfall er levert til godkjent mottaker. Virksomheten skal også rapportere avfallsmengder til Miljødirektoratet i den årlige egenkontrollrapporten. Internkontrollforskriften stiller krav til at virksomheten skal etablere rutiner for å forebygge overtredelser av krav i HMS-lovgivningen.

Under revisjonen ble det kontrollert at farlig avfall fra virksomheten er levert til godkjent avfallsmottak. Virksomheten har imidlertid ikke et tilfredsstillende system for å ha oversikt over avfallsmengder som leveres som farlig avfall. I egenkontrollrapporten for 2014 og 2015 til Miljødirektoratet er det ikke angitt at farlig avfall er generert og levert, men det ble opplyst under revisjonen at det har vært levering av farlig avfall i denne perioden.

Virksomheten opplyste at de sist leverte spillolje til godkjent mottak sommeren 2016. Levering av dette til godkjent mottak ble verifisert ved faktura fra avfallsselskapet, men Addcon Nordic kunne ikke fremvise gjenpart av deklarasjonsskjemaet under revisjonen.

Virksomheten har utarbeidet en prosedyre for avfallshåndtering, sist revidert 6.april 2016. I denne prosedyren er det angitt at farlig avfall skal leveres minst en gang årlig. Dette kravet var imidlertid ikke kjent blant de som håndterer farlig avfall i virksomheten. Prosedyren beskriver ikke hvordan ulike avfallsfraksjoner skal håndteres og hva som er å anse som farlig avfall.

Avvik 4

Virksomheten har ikke utarbeidet akseptkriterier for teknisk tilstand til lagertanker med farlige kjemikalier

Avvik fra:

Forskrift om begrensnig av forurensning, kapittel 18 "Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall", § 18-6 "Forebyggende tiltak"

Kommentarer:

Forurensningsforskriften, kapittel 18 gjelder for tanker med petroleumsprodukter større enn 10 m³. For andre farlige kjemikalier og farlig avfall gjelder kapittelet for tanker større enn 2 m³. § 18-6 i forskriften inneholder krav om at de ansvarlige for tankanlegg skal utarbeide kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand. Akseptkriteriene skal benyttes til å vurdere om den tekniske tilstanden til tankanlegget er tilfredsstillende for å unngå forurensning i perioden fram til neste tilstandskontroll.

Eksempler på akseptkriterier er minimum veggtykkelse for en tank eller et rør, maksimalt antall eller dybde på groptæringer, leverandørens anbefalinger og egne erfaringer. Når en kontroll av tankanlegget er gjennomført, må resultatet sammenlignes og vurderes mot kriteriene. Akseptkriterier er viktige for å kvalitetssikre beslutninger om tankanleggets tekniske tilstand og beslutninger om eventuelle endringer av kontrollfrekvenser.

Addcon Nordic har ikke utarbeidet akseptkriterier for minimum veggtykkelse for ni lagertanker som er større enn 2 m³ og som inneholder de farlige kjemikaliene maursyre, GrasAAT, kaliumhydroksyd, Ensilox, Aciform, propionsyre og natronlut.

Avvik 5

To av virksomhetens kjemikalier er feil klassifisert og sikkerhetsdatabladene for fem kontrollerte kjemikalier har enkelte mangler

Avvik fra:

- Forordning (EF) nr. 1907/2006 om REACH artikkel 31 og vedlegg II, jf. forskrift av 30.mai 2008 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften)
- Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger artikkel 4 og 9, samt vedlegg 1 kapittel 3.1 "akutt giftighet" jf. forskrift av 16. juni 2012 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)

Kommentarer:

Under revisjonen ble det valgt ut fem kjemikalier hvor klassifisering, sikkerhetsdatablad og faremerking ble kontrollert.

To kjemikalier feil klassifisert

Basert på opplysninger i avsnitt 3 og 11 i sikkerhetsdatabladene for produktene Aciform A13 og GrasAAT Lacto skal disse kjemikaliene klassifiseres og merkes med Acute Tox 4; H302 og H332 "Farlig ved svelging" og "Farlig ved innånding". Årsaken til klassifiseringen er innhold av maursyre. Kjemikaliene mangler imidlertid denne klassifiseringen og tilhørende faremerking.

Det ble kun utført stikkprøvekontroll av virksomhetens kjemikalier. Virksomheten har ikke vurdert om andre produkter også skal klassifiseres med hensyn til akutt giftighet.

Mangelfulle sikkerhetsdatablad

Det ble avdekket følgende mangler ved sikkerhetsdatabladene:

- Det henvises til utgått regelverk i avsnitt 15
- Det er ikke opplyst i avsnitt 16 hvilken metode som er benyttet ved klassifiseringen av kjemikaliene
- For produktet Formi er avsnitt 13 om avfallshåndtering mangelfullt
- For produktene Formi og Aciform A13 er det ikke angitt nummer til giftinformasjonen i avsnitt 1.4
- For produktet Ensilox er det oppgitt mangelfull klassifisering i avsnitt 2.1

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

Tanklagring

Addcon Nordic har ni tanker som er omfattet av forurensningsforskriften, kapittel 18 "tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall". Ingen av disse tankene er etablert etter 1. januar 2014. De omfattes derfor av overgangsordningen i forskriften, og fristen er 1. januar 2019 for å etablere oppsamlingsarrangementer som tilfredsstillende de nye kravene.

Virksomheten har god kompetanse om regelverket og har igangsatt et forprosjekt for å vurdere løsninger for å ivareta kravene i forskriften innen fristen.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 20. september 2016: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 28. november 2016: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 28. november 2016 til 29. november 2016.
 - 7 personer ble intervjuet
 - befaringer til følgende steder:
 - Lagertanker, målepunkter, produksjon, lager
- Avsluttende møte 30. november 2016: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)
- Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

11. Kontrollerte kjemikalier

Følgende kjemikalier ble kontrollert under revisjonen:

- Ensilo

- Formi
- FishForm Plus
- GrasAAT Lacto
- Aciform A13

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Addcon Nordic, 28. - 30. november 2016

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
HESQ-sjef	X	X	X	X
Produksjonssjef	X	X	X	X
Konsulent		X	X	
Produksjonsassistent		X	X	X
Hovedverneombud		X		X
Prosessingeniør		X	X	X
Innkjøpssjef			X	
Skiftleder			X	

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Jorun Holme, revisjonsleder

Rune Aasheim, revisor

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Addcon Nordic, 28. - 30. november 2016

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende (for eksempel fra virksomhetens prosedyresamling):

- Rutine "Avfallshåndtering i Addcon Nordic" (6. april 2016)
- Rutine "Måleprogram for utslipp Addcon Nordic" (31. mai 2016)